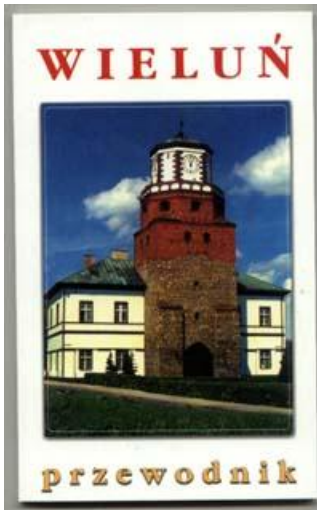

Spacer po Wieluniu

Słowo *przewodnik* ma wiele znaczeń. Jest to osoba, która idzie przodem i wskazuje komuś drogę. Czasami ta osoba jest specjalnie wyszkolona do tego i oprowadza turystów po mieście czy parku krajobrazowym. Przewodnik w innym znaczeniu to mistrz, wzór do naśladowania, przywódca. Może być więc przewodnik narodu czy partii. Czasami przewodnikiem nazywa się zwierzę czy ptaka przewodzącego stadu. W fizyce przewodnik to substancja przewodząca ciepło bądź prąd elektryczny. Czasami to również drut czy taśma służąca do takiego przewodzenia. Przewodnik to również książka zawierająca praktyczne wiadomości, instrukcje dotyczące jakiejś dziedziny; także książka krajoznawcza, zapoznająca turystę z danym regionem czy miastem.

Właśnie taką ponad sześćdziesięciostronicową publikację w 2003 roku wydały do spółki Wieluńskie Towarzystwo Naukowe i Urząd Miejski w Wieluniu. *Wieluń. Przewodnik* autorstwa profesora Tadeusza Olejnika to „Tom IV Biblioteki Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego”, a szóste wydawnictwo tej organizacji. Zgodnie z definicją książka zawiera informacje niezbędne o mieście, zapoznające turystę z Wieluniem.

Książeczka składa się z dwóch zasadniczych części.

Pierwsza z nich - to zarys dziejów miasta. Można powiedzieć, że zaprezentowano tu historię Wielunia w pigułce. Rozdział zatytułowano *Z przeszłości Wielunia*. Autor mówi (bez zbędnych dla przeciętnego turysty szczegółów, dygresji, objaśnień czy przypisów) o wspaniałych tradycjach miasteczka. Przypomniana została augustiańska legenda o powstaniu Wielunia (zaczepniona ze źródeł klasztornych). Podanie wyjaśnia pochodzenie nazwy grodu i tłumaczy proveniencję herbu miasta. Naukowiec przedstawia warunki, które spowodowały zmianę historycznej ziemi rudzkiej na ziemię wieluńską. Mówi o zawieruchach w trakcie rozbicia dzielnicowego i przyłączeniu ziemi wieluńskiej do Korony przez Władysława Łokietka. Przypomina o rozwoju miasta za panowania Kazimierza Wielkiego i o księstwie wieluńskim, kiedy to nad Wieluniem miał władzę Władysław Opolczyk (książę ten utracił ziemię wieluńską na rzecz Władysława Jagiełły). Autor przedstawia okres rozkwitu naszej małej ojczyzny za panowania Władysława Jagiełły, Kazimierza Jagiellończyka i Zygmunta Augusta. Wskazuje na zahamowanie rozwoju za panowania Zygmunta III Wazy. Mówi również o wojnach, zarazach i pożarach jakie Wieluń nawiedzały. Opowiada o zaborach, kiedy to Wieluń znajdował się pod panowaniem pruskim, a później - rosyjskim. Przypomina on wreszcie o wielkim zniszczeniu miasta w okresie II wojny światowej i okupacji oraz o powolnym dźwiganiu się miasta z upadku po 1945 roku. W rozdziale tym historyk zwraca uwagę na te wydarzenia i postacie historyczne, które miały istotne znaczenie dla Wielunia.

Drugi rozdział przewodnika pod tytułem *Zwiedzamy miasto* stanowi swoisty spacer po Wieluniu. Profesor Tadeusz Olejnik przedstawia rzetelnie najważniejsze miejsca Wielunia: pomniki, kościoły, gmachy użyteczności publicznej, ulice, parki, planty, klasztory, mury obronne z zachowanymi fragmentami baszt; słowem, wszystko to, co w naszym mieście warto zobaczyć i poznać. Opisy wzbogacono pięknymi fotografiami wykonanymi przez Mirosława Grabczaka i Jarosława Mostowego. Kompozycja tej całej książki jest przemyślana i logiczna.

Ta estetyczna książeczka zaopatrzona została także w wykaz ważniejszej literatury dotyczącej Wielunia, co pomoże dociekliwsiemu czytelnikowi znaleźć więcej szczegółowych informacji na temat historii i geografii

ziemi wieluńskiej. Nieco miejsca przeznaczono też na informacje użytkowe, zawierające nazwy, adresy i telefony ważniejszych instytucji. Dołączono również kolorową mapkę Wielunia, co z pewnością pomoże turystom w poznawaniu uroków miasteczka.

W epoce globalizacji i Internetu wiele wiadomości o Wieluniu można znaleźć na stronach internetowych poświęconych naszemu miastu. Informacje o charakterze lokalnym posegregowane są w blokach tematycznych. Istnieją więc linki czyli hiperłącza o nazwach typu: oświata, urzędy i instytucje, kultura i sztuka, zakłady produkcyjne, kościoły i wyznania, gastronomia i hotelarstwo, usługi itd. Można więc odszukać potrzebne telefony, adresy, ogłoszenia. Słowo „Wieluń” pojawia się także w Internecie na stronach poświęconych pielgrzymkom, bowiem miasto nasze leży na trasach peregrynacji religijnych na Jasną Górę. Również na stronach poświęconych województwu łódzkiemu można znaleźć informacje ogólne o naszym mieście. Wieluń jest też na portalu www.gminy.polskie.pl. Nie odnalazłem jednak portalu, który byłby w stanie oprowadzić mnie po miasteczku tak, jak omawiany przeze mnie przewodnik.

Mimo wielkich zalet „elektronicznych zasobów wiedzy” książki „konwencjonalne” mają w wielu sytuacjach przewagę nad rozległym, ale nieco chaotycznym, morzem dokumentów w sieci internetowej. Dodajmy: dokumentów nie zawsze wiarygodnych, rzeczowych i obiektywnych. Gutenberg nie zostanie - moim zdaniem - nigdy odesłany do lamusa. Są bowiem takie okoliczności, w których powinniśmy mieć ze sobą książkę. Do tych sytuacji niewątpliwie należy zwiedzanie. W terenie, w podróży przewodniki turystyczne służą niebagatelną pomocą, nadając większy sens temu, co robimy. Mały format książki sprawi, że z pewnością zmieści się ona do każdego plecaka. Dobra jakość druku na dobrym papierze i treść, której w Internecie nie znajdziemy decydują o tym, że w wieluński przewodnik mógłby zaopatrzyć się każdy turysta odwiedzający miasto i każdy miłośnik naszej małej ojczyzny. Należy wierzyć, że praca Tadeusza Olejnika przyczyni się do większej znajomości miasta wśród mieszkańców ziemi wieluńskiej i turystów. Tym bardziej, że jest napisana jasnym językiem, zrozumiałym dla każdego umiejącego czytać Polaka. Przewodnik stanowi swoistą kartę przetargową na rynku polskiej turystyki. Miejmy nadzieję, że kartę skuteczną.

Jarosław Petrowicz

Tadeusz Olejnik, *Wieluń. Przewodnik*, Wieluń 2003, Wyd. Urząd Miejski w Wieluniu i Wieluńskie Towarzystwo Naukowe, wydanie II poszerz. i uzup., s. 64.

Tekst ukazał się w: „Rocznik Wieluński”, t. 4, Wieluń 2004, s. 255-257.